

αδειάζω

αδειάζω, ρ. [*<μσν. άδειάζω <αρχ. άδεια + κατάλ. -άζω*], αδειάζω. **1.** έχω ελεύθερο χρόνο, ελεύθερο καιρό, είμαι εύκαιρος, ευκαιρώ: «μόλις αδειάσεις, έλα να βάλεις κι εσύ ένα χεράκι να τελειώσω τη δουλειά». **2.** αφαιρώ ή κλέβω τα πάντα από ένα χώρο: «άδειασα το δωμάτιο για να το ασβεστώσω || οι κλέφτες άδειασαν χτες βράδυ το γωνιακό κοσμηματοπωλείο». **3.** αφήνω έκθετο κάποιον, δεν τον υποστηρίζω, δεν τον καλύπτω όπως θα έπρεπε σε κάποια συγκεκριμένη στιγμή: «για να μην υποστεί κι αυτός κυρώσεις, άδειασε το φίλο του || προκειμένου να γίνει διευθυντής, άδειασε όλους τους παλιούς συνεργάτες του». **4.** απομακρύνω βίαια κάποιον από ένα χώρο: «μπήκε αγριεμένος στο μαγαζί και άδειασε όλους τους πελάτες έξω». **5.** εκσπερματώνω, χύνω, ιδίως ύστερα από πολύ καιρό σεξουαλικής αποχής: «δε μ' ενδιαφέρει τώρα αν είναι όμορφη ή άσχημη, το μόνο που μ' ενδιαφέρει είναι ν' αδειάσω, γιατί αλλιώς θα τρελαθώ». **6.** κατουρώ, αποπατώ, χέζω: «κάθε φορά που πίνω μπίρες, αδειάζω με τις ώρες || κάθε φορά που τρώω φασουλάδα, αδειάζω έναν κουβά». (Ακολουθούν 29 φρ.)·

- αδειάζει το καλάθι της νοικοκυράς, καλάθι·

- αδειάζω τ' όπλο, βλ. λ. όπλο·

- αδειάζω τα κουζινέτα, βλ. λ. κουζινέτο·

- αδειάζω τα φλόκια, βλ. λ. φλόκια·

- αδειάζω τη γωνιά, βλ. λ. γωνιά·

- αδειάζω τη φούσκα μου, βλ. λ. φούσκα·

- αδειάζω το μαγαζί, βλ. λ. [μαγαζί](#)·

- αδειάζω το μυαλό μου, βλ. λ. [μυαλό](#)·

- άδειασαν οι τσέπες μου ή άδειασε η τσέπη μου, βλ. λ. τσέπη·

- άδειασαν τα μυαλά του, βλ. λ. [μυαλό](#)·

- άδειασε η θέση του, βλ. λ. [θέση](#)·

- άδειασέ μας τη γωνιά ή άδειασέ μου τη γωνιά, βλ. λ. γωνιά·

- άδειασε όλη την άμυνα, βλ. λ. άμυνα·

- άδειασε το μυαλό του, βλ. λ. [μυαλό](#)·

- άδειασε το ντεπόζιτο, βλ. λ. [ντεπόζιτο](#)·

- άδειασε το πορτοφόλι μου, βλ. λ. [πορτοφόλι](#)·

- δεν αδειάζω, δεν έχω ελεύθερο χρόνο, ελεύθερο καιρό, δεν είμαι εύκαιρος, δεν ευκαιρώ: «δεν αδειάζω να 'ρθω να σε βοηθήσω»·

- δεν αδειάζω να ξύσω τ' αρχίδια μου, βλ. λ. [αρχίδι](#)·

- δεν αδειάζω να ξύσω τ' αφτί μου, βλ. λ. [αφτί](#)·

- δεν αδειάζω να ξύσω τη μύτη μου, βλ. λ. [μύτη](#)·

- δεν αδειάζω να ξύσω τον κώλο μου, βλ. λ. [κώλος](#).

- κάθεται και δεν αδειάζει, λέγεται ειρωνικά για κάποιον που είναι αργόσχολος, τεμπέλης: «μην πιστεύεις που σου λέει πως σκοτώνεται στη δουλειά γιατί αυτός, από τότε που τον γνωρίζω, κάθεται και δεν αδειάζει».

- τον άδειασε, **α.** του αφήρεσε ξαφνικά κάθε επιχείρημα, τον κατατρόπωσε: «κι επειδή μας είχε πρήξει με τους δημοκρατικούς του αγώνες, του υπενθύμισε ο τάδε τα πάρε δώσε που είχε με την Ασφάλεια τον καιρό της χούντας και τον άδειασε μπροστά μας». **β.** (στη γλώσσα του ποδοσφαίρου) με τέχνη και ευελιξία ξεγέλασε τον αντίπαλο παίχτη και τον έκανε να πάει από τη μια πλευρά, ενώ αυτός έφυγε με την μπάλα στα πόδια του από την άλλη: «αφού του 'κανε ένα κολπάκι και τον άδειασε, χύθηκε ασυγκράτητος προς την αντίπαλη εστία». βλ. και φρ. *έφαγε άδειασμα*, λ. *άδειασμα*.

- του άδειασαν την κάσα, βλ. λ. κάσα.

- του άδειασαν την τσέπη, βλ. λ. τσέπη.

- του άδειασαν το μαγαζί, βλ. λ. [μαγαζί](#).

- του άδειασαν το πορτοφόλι, βλ. λ. [πορτοφόλι](#).

- του άδειασαν το σπίτι, βλ. λ. σπίτι.

- του άδειασαν το ταμείο, βλ. λ. ταμείο.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας